

Kinderen

NRC Handelsblad Vrijdag 24 december & Zaterdag 25 december 2010

Themanummer
van de
wetenschapsbijlage

BIJ DE VOORPLAAT

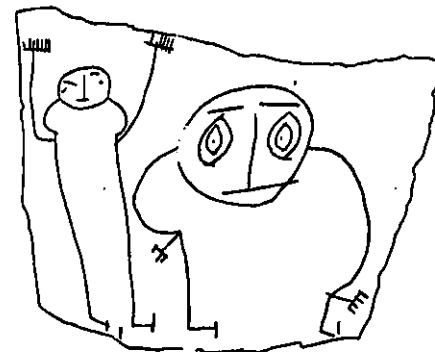
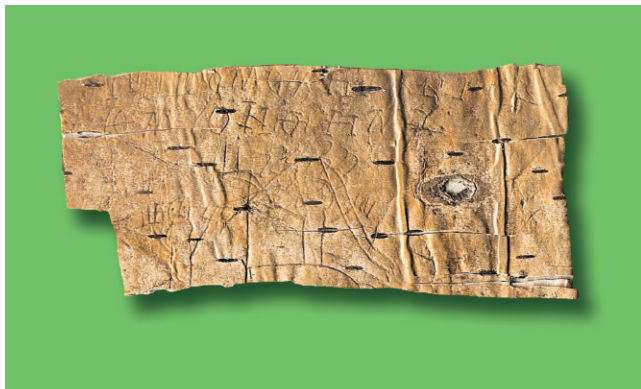
Ridders en monsters figureren al eeuwen in kindertekeningen. Een Russisch jongetje dat Onfim heette tekende ergens tussen 1240 en 1260 al krijgers te paard en vreemde beesten. De tekeningen van Onfim op berkenbast zijn misschien wel de oudst bewaard gebleven kindertekeningen – tenzij sommige grotschilderingen door kinderen zijn gemaakt.

Archeologen denken dat Onfim zo'n 7 jaar oud was toen hij zijn tekeningen in berkenbast kraste. Bij één tekening, waarop iemand te paard een vijand doorboort met een lans of speer, schreef Onfim zijn eigen naam. Misschien droomde hij zelf van een bestaan als krijger.

'Ik ben een beast', schreef Onfim naast een andere tekening van een monster met een lange tong of een adem van vuur. Bij diezelfde tekening staat ook 'Groetjes van Onfim aan Daniël'.

Daniël zou wel eens een studiegenootje van Onfim geweest kunnen zijn. Want Onfim bekraste het berkenbast in de eerste plaats omdat hij moest leren schrijven.

De ontwikkeling van Onfim's schrijfkunsten is goed te volgen. Op één van de stukken berkenbast schreef On-

fim de eerste helft van het Oud-Russische alfabet. Op andere stukken oefende hij lettergrepen. Uiteindelijk schreef hij zelfs korte teksten, zoals een gebed. "Naast de tekeningen en oefeningen van Onfim hebben Russische archeologen sinds de jaren '50 in Novgorod al meer dan duizend beschreven berkenbastteksten opgegraven", zegt professor Slavische en Russische studies Jos Schaeken. "Er zijn onder andere liefdesbrieven, administratieve lijsten, gebeden en uitnodigingen gevonden." *Lucas Brouwers*

